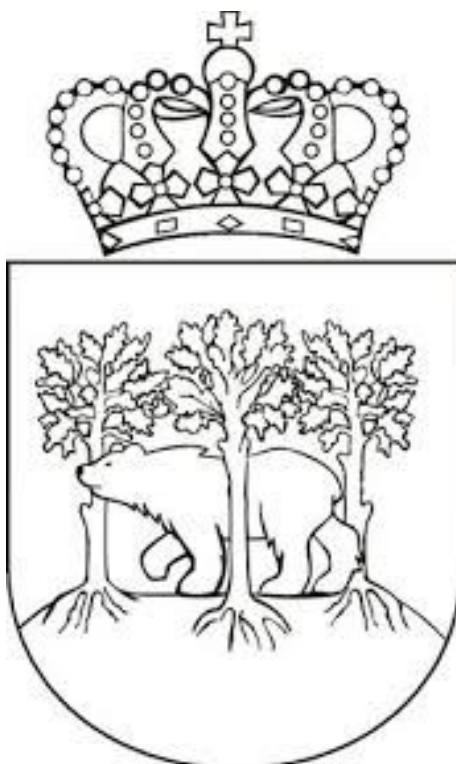

Załącznik do uchwały Nr
Rady Miasta Chełm
z dniar.
w sprawie Miejskiego Programu
Przeciwdziałania Narkomanii w Chełmie
na rok 2022

**MIEJSKI PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W CHEŁMIE
NA ROK 2022**

Spis treści

I.	Podstawa prawna i merytoryczna programu	3
II.	Wprowadzenie	3
III.	Wykaz użytych skrótów i objaśnienia	5
IV.	Cele Programu	7
V.	Diagnoza zjawiska narkomanii	7
	1. Dane od podmiotów zajmujących się problematyką narkomanii	12
	1.1. Komenda Miejska Policji w Chełmie	12
	1.2. Sąd Rejonowy w Chełmie	13
	1.3. Nadbużański Oddział Staży Granicznej w Chełmie	14
	1.4. Lubelski Oddział Wojewódzki Narodowego Funduszu Zdrowia	16
	1.5. Państwowy Inspektor Sanitarny w Chełmie	16
	1.6. Samodzielny Publiczny Wojewódzki Szpital Specjalistyczny w Chełmie	16
	1.7. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Chełmie	17
	1.8. Stowarzyszenie Ośrodek Wspierania Rodziny w Chełmie	17
	1.9. Chełmskie Stowarzyszenie Klubu Abstynenta „ODNOWA”	18
	1.10. Stowarzyszenie Integracji Rodzin PRZYSTAŃ w Chełmie	18
VI.	Konsekwencje używania substancji psychoaktywnych	19
VII.	Realizatorzy Programu	20
VIII.	Adresaci Programu	20
IX.	Zadania Programu, wskaźniki realizacji zadań oraz zakładane rezultaty	21
X.	Źródła finansowania Programu	26
XI.	Tryb ubiegania się o realizację zadań	26
XI.	Spis tabel	28

I. Podstawa prawna i merytoryczna programu

Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii w Chełmie na rok 2022 opracowany został na podstawie niżej wymienionych aktów normatywnych:

1. Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 z późn. zm.).
2. Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119).
3. Ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. 2021 r. poz. 1956).
4. Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021 – 2025 (Dz. U. z 2021 r. poz. 642).

II. Wprowadzenie

Zadania w zakresie przeciwdziałania narkomanii wykonywane są przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, gospodarczej, oświatowo – wychowawczej i zdrowotnej, w szczególności przez:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem,
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychologicznej i prawnej,
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo – rekreacyjnych oraz artystyczno – teatralnych dla uczniów, aby pokazać im alternatywne sposoby spędzania czasu wolnego,
- 4) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii,
- 5) pomoc społeczną osobom uzależnionym i ich rodzinom zagrożonym lub dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym, ich integrowanie ze środowiskiem lokalnym redukcja szkód, rehabilitacja oraz reintegracja z pomocą pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii w Chełmie na rok 2022 zakłada kontynuację działań realizowanych w latach ubiegłych oraz wprowadzenie kilku nowych zadań zgodnie z propozycjami jednostek organizacyjnych zajmujących się tą tematyką. Nowymi zadaniami planowanymi do realizacji w 2022 r. są m.in. działania takie jak:
- organizowanie spotkań, konferencji edukacyjno – informacyjnych, m.in. z policją, dziećmi,

młodzieżą szkolną, pedagogami oraz mieszkańcami miasta (przewidziane do realizacji przez miejskie jednostki organizacyjne w ramach procedury wynikającej z Zarządzenia Prezydenta Miasta Chełm w sprawie zasad finansowania zadań w ramach programów z zakresu polityki społecznej dla miejskich jednostek organizacyjnych), - opracowanie i rozpowszechnianie informatora dotyczącego narkomanii oraz dostępu do działań profilaktycznych, interwencyjnych, pomocowych i placówek leczniczych dla osób zagrożonych uzależnieniem lub uzależnionych od środków odurzających, substancji psychotropowych i nowych substancji psychoaktywnych (zadania będą realizowane w ramach procedury wynikającej z otwartego konkurs ofert). Wyznaczone działania są zgodne zarówno z kierunkami zawartymi w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii, Krajowym Programem Przeciwdziałania Narkomanii oraz w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021 – 2025.

Szczególne miejsce wśród planowanych działań zajmuje profilaktyka, która ze względu na zakres i liczbę osób nią objętych realizowana jest na trzech płaszczyznach:

- 1) profilaktyka uniwersalna – działania kierowane są do całej populacji, bez względu na stopień ryzyka wystąpienia zachowań problemowych lub zaburzeń psychicznych i dotyczą zagrożeń znanych, rozpowszechnionych w znacznym stopniu np. przemocy czy używania substancji psychoaktywnych. Ich celem jest przeciwdziałanie pierwszym próbom podejmowania zachowań ryzykownych, wzmacnianie czynników chroniących i redukcja czynników ryzyka, ograniczanie inicjacji w zakresie różnych zachowań ryzykownych oraz zapobieganie nowym przypadkom. Na tym poziomie wykorzystywana jest ogólna wiedza na temat zachowań ryzykownych, czynników ryzyka i chroniących, danych epidemiologicznych (głównie wyników badań naukowych dotyczących między innymi używania substancji psychoaktywnych, informacji o wieku inicjacji itp.);
- 2) profilaktyka selektywna - działania kierowane są do grup zwiększonego ryzyka (osób narażonych na działanie poważnych czynników ryzyka), tj.: dzieci osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych, dzieci przysposobione, uczniowie z problemami szkolnymi, miłośnicy „szalonych” imprez itp. Główne działania polegają na dostarczaniu informacji i uczeniu najważniejszych umiejętności życiowych, uwzględniając specyfikę problemów jednostki lub grupy. Dla dzieci i młodzieży znajdujących się w grupie podwyższonego ryzyka organizowane są indywidualne lub grupowe działania profilaktyczne (np. terapia pedagogiczna, treningi umiejętności społecznych, socjoterapia);
- 3) profilaktyka wskazująca - działania kierowane są do jednostek, których zachowania zaczynają być wysoce ryzykowne (np. nastolatki upijające się w weekendy) i są sygnały, że pojawiają się już poważne problemy związane z ich zachowaniem (np. kłopoty z policją, w domu itp.). Główne działania to indywidualna diagnoza przyczyn oraz interwencja. Działania te wymagają specjalistycznego przygotowania, dlatego na tym poziomie, w „profilaktykę” częściej angażują się różne instytucje zewnętrzne, przygotowane do prowadzenia pomocy psychologicznej lub medycznej.

III. Wykaz użytych skrótów i objaśnienia

CIS – Centrum Integracji Społecznej w Chełmie,

OIK – Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Chełmie funkcjonujący w strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie,

MOPR – Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Chełmie,

OPOU – Ośrodek Pomocy Osobom Uzależnionym w Chełmie,

SP WSzS – Samodzielny Publiczny Wojewódzki Szpital Specjalistyczny w Chełmie,

SOWR – Stowarzyszenie Ośrodek Wspierania Rodziny w Chełmie,

KMP – Komenda Miejska Policji w Chełmie,

KBPN – Krajowe Biuro d.s. Przeciwdziałania Narkomanii

CBOS – Centrum Badania Opinii Społecznej,

SR – Sąd Rejonowy w Chełmie,

DSO ZOR – Departament Spraw Obywatelskich Wydział Zdrowia i Opieki nad Dzieckiem i Rodziną Urzędu Miasta Chełm,

MJO – Miejskie jednostki organizacyjne,

NGO – Organizacje pozarządowe oraz podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,

NSP – Nowe syntetyczne substancje psychoaktywne,

PDL – Podmiot leczniczy,

PARPA – Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,

GUS – Główny Urząd Statystyczny,

ESPAD – ang. European School Survey Project on Alcohol and Other Drugs (Europejski Program Badań Statystycznych w Szkołach).

Objaśnienia:

1) narkotyki – nazwa używana zamiennie w stosunku do środków odurzających i substancji psychotropowych;

2) nowa substancja psychoaktywna – każda substancja lub grupa substancji pochodzenia naturalnego lub syntetycznego w formie czystej lub w formie preparatu działająca na ośrodkowy układ nerwowy, inna niż substancja psychotropowa i środek odurzający, stwarzająca zagrożenia dla zdrowia lub zagrożenia społeczne porównywalne do zagrożeń stwarzanych przez substancję psychotropową lub środek odurzający (zgodnie z rekomendacją zespołu do spraw oceny ryzyka zagrożeń dla zdrowia lub życia ludzi związanych z używaniem nowych substancji psychoaktywnych, o której mowa w art. 18b ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii) lub które naśladują działanie tych substancji, określoną w przepisach wydanych na podstawie art. 44f pkt 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii;

- 3) GHB znany jest jako pigułka gwałtu, duże dawki tej substancji (powyżej 4 gramów) mogą wywoływać amnezję i utratę świadomości, ta właściwość kwasu γ -hydroksymasłowego wykorzystywana jest przez gwałcicieli, dodatkowo alkohol etylowy wchodzi w interakcję z GHB i powoduje zwiększenie liczby efektów ubocznych, wykrycie GHB w krwi jest bardzo trudne lub niemożliwe, gdyż jego ostatecznymi metabolitami są dwutlenek węgla i woda;
- 4) substancja psychotropowa – każda substancja pochodzenia naturalnego lub syntetycznego, działająca na ośrodkowy układ nerwowy, określona w wykazie substancji psychotropowych stanowiącym załącznik nr 2 do ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii;
- 5) środek odurzający – każda substancja pochodzenia naturalnego lub syntetycznego działająca na ośrodkowy układ nerwowy, określona w wykazie środków odurzających stanowiącym załącznik nr 1 do ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii;
- 6) uzależnienie od środków odurzających lub substancji psychotropowych – zespół zjawisk psychicznych lub somatycznych wynikających z działania środków odurzających lub substancji psychotropowych na organizm ludzki, charakteryzujący się zmianą zachowania lub innymi reakcjami psychofizycznymi i koniecznością używania stale lub okresowo tych środków lub substancji w celu doznania ich wpływu na psychikę lub dla uniknięcia następstw wywołanych ich brakiem;
- 7) używanie szkodliwe – używanie substancji psychoaktywnej powodujące szkody somatyczne lub psychiczne, włączając upośledzenie sądenia lub dysfunkcyjne zachowanie, które może prowadzić do niesprawności lub mieć niepożądane następstwa dla związków z innymi ludźmi;
- 8) używanie środka odurzającego, substancji psychotropowej, środka zastępczego lub nowej substancji psychoaktywnej – wprowadzanie do organizmu człowieka środka odurzającego, substancji psychotropowej, środka zastępczego lub nowej substancji psychoaktywnej, niezależnie od drogi podania;
- 9) przestępstwo – według art. 115 § 1 k.k. jest to czyn zabroniony czyli zachowanie się człowieka o znamionach określonych w ustawie karnej;
- 10) podejrzany – w polskim postępowaniu karnym jest to uczestnik postępowania definiowany w art. 71 § 1 k.p.k. jako osoba, wobec której wydano postanowienie o przedstawieniu zarzutów (art. 313 § 1 k.p.k.), albo której bez wydania takiego postanowienia postawiono zarzut w związku z rozpoczęciem przesłuchania w charakterze podejrzanego;
- 11) rehabilitacja – proces, w którym osoba z zaburzeniami psychicznymi spowodowanymi przez przyjmowanie środków odurzających lub substancji psychotropowych osiąga optymalny stan zdrowia, funkcjonowania psychicznego i społecznego;
- 12) reintegracja – efekt działań określonych w art. 14–16 i art. 18 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym;

13) system rekomendacji programów – w ramach systemu rekomendacji dokonywana jest ocena programów promocji zdrowia psychicznego, profilaktyki uzależnień (profilaktyka narkomanii, profilaktyka problemów alkoholowych) oraz programów profilaktyki innych zachowań problemowych (ryzykownych) dzieci i młodzieży; założenia systemu rekomendacji zostały opracowane przez Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii we współpracy z Ośrodkiem Rozwoju Edukacji, Instytutem Psychiatrii i Neurologii oraz Państwową Agencją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,

14) prekursor narkotyku - substancja, mająca legalne zastosowanie, ale często wykorzystywana jest do nielegalnej produkcji narkotyków. Przykładowo: nadmanganian potasu wykorzystywany jest do nielegalnej produkcji kokainy, a bezwodnik octowy do produkcji heroiny¹,

15) kanabinole - ogólny termin używany dla określenia kilku rodzajów substancji psychoaktywnych, przygotowywanych z konopi indyjskich. Zalicza się do nich marihuana, haszysz oraz olej haszyszowy.

IV. Cele Programu

1. Cel główny Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022 brzmi:

Ograniczenie używania narkotyków i związanych z tym problemów społecznych i zdrowotnych

Cel główny Programu zostanie osiągnięty poprzez realizację następujących celów szczegółowych:

1. Udzielenie wsparcia rodzinom, w których wystąpił problem narkomanii.
2. Promowanie zdrowego stylu życia.
3. Wspieranie realizacji programów profilaktycznych dotyczących przeciwdziałania narkomanii.
4. Monitorowanie sytuacji epidemiologicznej w zakresie używania środków odurzających.

V. Diagnoza zjawiska narkomanii

Podstawą do określenia założeń i kierunku w jakim zmierzać ma Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii w Chełmie na rok 2022 jest lokalna diagnoza problemu uzależnienia od substancji psychoaktywnych przeprowadzona przy współpracy szkół, placówek oświatowych, miejskich jednostek organizacyjnych, stowarzyszeń realizujących zadania w tym zakresie, Komendy Miejskiej Policji w Chełmie, Nadbużańskiego Oddziału

¹ Sprawozdanie roczne 2009: Stan problemu narkotykowego w Europie, ISBN 978-92-9168-392-5

Straży Granicznej w Chełmie, Sądu Rejonowego w Chełmie, Lubelskiego Oddziału Narodowego Funduszu Zdrowia, Powiatowego Inspektoratu Sanitarnego.

Diagnoza problemów narkomanii w Polsce i w województwie lubelskim

Problem narkomanii w Polsce i w województwie lubelskim opisany został na podstawie analizy badań ESPAD prowadzonych przez Janusza Sierosławskiego przy współpracy z KBPN, PARPA i Instytutem Psychiatrii i Neurologii w roku 2015 i 2019 wśród młodzieży szkolnej w dwóch kategoriach wiekowych 15 - 16 i 17 - 18 lat.

Rezultaty badań pokazują, że znacznie niższy jest poziom rozpowszechnienia używania substancji nielegalnych niż substancji legalnych, szczególnie alkoholu i tytoniu.

Przeważająca część badanych nigdy nie sięgała po substancje nielegalne. W gronie tych, którzy mają za sobą kontakt z substancjami wzbronionymi większość stanowią osoby, które tylko eksperymentowały z marihuaną lub haszyszem. Do ich użytkowania w 2019 roku przyznaje się 20% młodszych uczniów (15 – 16 lat) i 37,4 % starszych uczniów (17 – 18 lat). W 2015 roku było to odpowiednio 25,1% i 45,0%, co oznacza tendencje spadkową w obu grupach. Na drugim miejscu pod względem częstości zażywania pojawiły się legalne choć niemniej niebezpieczne leki uspokajające i nasenne nabyte bez przepisu lekarza.

Tabela 1. Używanie substancji psychoaktywnych kiedykolwiek w życiu przez młodzież z województwa lubelskiego na tle kraju:

Kohorta	Substancje psychoaktywne	Lubelskie	Polska
Młodsza kohorta (15-16 lat)	Marihuana lub haszysz	20,0	21,4
	Substancje wziewne	6,2	8,6
	Leki uspokajające i nasenne bez przepisu lekarza	13,3	15,1
	Leki przeciwbólowe w celu odurzania się	5,2	6,6
	Amfetamina	3,0	4,2
	Metamfetamina	2,1	3,0
	LSD lub inne halucynogeny	2,7	3,2
	Crack	1,1	1,4
	Kokaina	2,4	2,9
	Relevin	1,0	1,3
	Heroina	1,7	1,9
	Ecstasy	2,6	3,3
	Grzyby halucynogenne	2,0	2,3
	GHB	1,4	1,4

	Narkotyki wstrzykiwane za pomocą igły i strzykawki	2,1	2,1
	Alkohol razem z tabletkami	4,2	5,3
	Sterydy anaboliczne	1,6	2,6
	Alkohol razem z marihuana lub haszyszem	11,3	12,1
Starsza kohorta (17-18 lat)	Marihuana lub haszysz	37,4	37,2
	Substancje wziewne	6,4	6,9
	Leki uspokajające i nasenne bez przepisu lekarza	20,9	18,3
	Leki przeciwbólowe w celu odurzania się	5,1	5,9
	Amfetamina	2,8	4,7
	Metamfetamina	2,3	2,9
	LSD lub inne halucynogeny	2,9	4,2
	Crack	1,0	1,1
	Kokaina	2,0	3,1
	Relevin	0,6	0,9
	Heroina	1,5	1,5
	Ecstasy	2,8	5,1
	Grzyby halucynogenne	1,5	2,2
	GHB	0,7	1,1
	Narkotyki wstrzykiwane za pomocą igły i strzykawki	1,4	1,9
	Alkohol razem z tabletkami	6,4	6,9
	Sterydy anaboliczne	1,9	2,1
	Alkohol razem z marihuana lub haszyszem	23,6	24,1

Opracowanie własne na podstawie wyników badań ESPAD 2019

Dane z badania ESPAS ukazują, że używanie substancji psychoaktywnych jest zależne od płci. Związek pomiędzy używaniem substancji a płcią występuje zarówno wśród młodszej i starszej młodzieży. Eksperymentowanie z lekami bardziej jest rozpowszechnione wśród dziewcząt, natomiast chłopcy częściej deklarują używanie innych substancji psychoaktywnych. Ta tendencja utrzymuje się od 2015 roku.

Tabela 2. Używanie substancji minimum raz w życiu według płci

Kohorta	Substancje psychoaktywne	Dziewczęta		Chłopcy	
		Lubelskie	Polska	Lubelskie	Polska
Młodsza kohorta (15-16 lat)	Marihuana lub haszysz	16,4	18,2	23,4	24,8
	Substancje wziewne	7,3	8,7	5,2	8,5
	Leki uspokajające i nasenne bez przepisu lekarza	20,6	19,9	5,9	10,1
	Leki przeciwbólowe w celu odurzenia się	7,7	8,4	2,7	4,7
	Amfetamina	3,0	3,6	3,0	4,8
	Metamfetamina	2,5	2,5	1,7	3,5
	LSD lub inne halucynogeny	3,7	2,3	1,7	4,2
	Crack	0,7	0,6	1,5	2,3
	Kokaina	3,0	2,2	1,7	3,5
	Relevin	0,8	0,5	1,2	2,1
	Heroina	1,5	1,4	2,0	2,5
	Ecstasy	2,0	2,2	3,2	4,4
	Grzyby halucynogenne	1,7	1,0	2,2	3,6
	GHB	1,2	0,5	1,5	2,3
	Narkotyki wstrzykiwane za pomocą igły i strzykawki	3,0	1,9	1,3	2,3
	Alkohol razem z tabletkami	5,5	6,2	3,0	4,5
	Sterydy anaboliczne	1,5	1,9	1,7	3,4
	Alkohol razem z marihuaną lub haszyszem	8,7	10,0	13,7	14,4
Starsza kohorta (17-18 lat)	Marihuana lub haszysz	33,5	33,1	41,1	41,4
	Substancje wziewne	5,8	6,5	7,0	7,3
	Leki uspokajające i nasenne bez przepisu lekarza	32,6	25,2	10,0	11,0
	Leki przeciwbólowe w celu odurzenia się	8,0	7,6	2,3	4,0
	Amfetamina	1,6	4,1	3,8	5,3
	Metamfetamina	1,2	2,5	3,4	3,3
	LSD lub inne halucynogeny	1,8	2,7	3,6	5,6
	Crack	0,5	0,4	1,5	1,7
	Kokaina	1,2	2,6	2,6	3,7
Relevin	0,5	0,5	,6	1,3	

Heroina	0,7	1,1	2,3	1,9
Ecstasy	2,5	4,2	3,0	5,9
Grzyby halucynogenne	0,2	1,0	2,6	3,4
GHB	0,5	0,6	0,9	1,6
Narkotyki wstrzykiwane za pomocą igły i strzykawki	0,9	1,8	1,9	2,1
Alkohol razem z tabletkami	9,0	7,8	4,1	6,0
Sterydy anaboliczne	0,5	1,1	3,2	3,2
Alkohol razem z marihuaną lub haszyszem	22,5	20,8	24,8	27,4

Opracowanie własne na podstawie wyników badań ESPAD 2019

Problem nowych substancji psychoaktywnych nazywanych do niedawna „dopalaczami” rozwija się na pograniczu substancji legalnych i nielegalnych, wciąż niewiele wiadomo na temat ich składu poza tym, że imitują działanie najbardziej popularnych nielegalnych substancji psychoaktywnych takich jak marihuana czy amfetamina. Często dostępne są w formie niezakazanej przez prawo np. produktów kolekcjonerskich.

Do używania dopalaczy w województwie lubelskim, przynajmniej raz w życiu przyznało się w 2019 r. 4,5 % młodszych uczniów i 5,8 % starszych uczniów. W roku 2015 było to odpowiednio 10,6% i 16 %.

Zarówno eksperymentowanie z substancjami psychoaktywnymi jak również ich okazjonalne używanie jest bardziej rozpowszechnione wśród chłopców niż wśród dziewcząt.

Tabela 3. Używanie dopalaczy

Kohorta	Używanie dopalaczy	Lubelskie		Polska	
		2015	2019	2015	2019
Młodsza kohorta (15-16 lat)	Kiedykolwiek w życiu	10,6	4,5	10,3	5,2
	W czasie 12 miesięcy przed badaniem	6,5	4,2	6,9	3,6
	W czasie 30 dni przed badaniem	4,1	3,4	4,3	2,5
Starsza kohorta (17-18 lat)	Kiedykolwiek w życiu	16,0	5,8	12,6	5,3
	W czasie 12 miesięcy przed badaniem	8,7	3,5	6,0	3,5
	W czasie 30 dni przed badaniem	3,8	2,6	3,0	2,2

Opracowanie własne na podstawie badań ESPAD 2015 i 2019

Miasto Chełm

1. Dane od podmiotów zajmujących się problematyką narkomanii.

1.1. Komenda Miejska Policji w Chełmie

Dane przekazane przez KMP ukazują liczbę przestępstw związanych z problemem narkotyków i narkomanii na terenie Miasta Chełm.

Poniżej zaprezentowano liczbę przestępstw z Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w podziale na rodzaj przestępstw i liczbę podejrzanych w 2020 r. i w pierwszej połowie 2021 r.

- 1) art. 55 ust. 1 Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii – przewóz przez terytorium RP środków odurzających - 2 podejrzanych w 2020 r. i 1 podejrzany w I półroczu 2021,
- 2) art. 56 ust. 1 i 3 Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii – wprowadzenie do obrotu i uczestniczenie w obrocie – 1 podejrzany w 2020 r. i 0 podejrzanych w I półroczu 2021 r.,
- 3) art. 58 Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii – udzielenie oraz ułatwienie, umożliwienie albo nakłonienie do użycia – 2 podejrzanych w 2020 r. i 8 podejrzanych w I półroczu 2021 r.
- 4) art. 59 Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii – udzielenie oraz ułatwienie, umożliwienie albo nakłonienie do użycia w celu osiągnięcia korzyści – 4 podejrzanych w 2020 r. i 1 podejrzany w I półroczu 2021 r.
- 5) art. 62 ust. 1 - 3 Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii – nielegalne posiadanie – 57 podejrzanych w 2020 r. i 43 podejrzany w I półroczu 2021 r.
- 6) art. 63 ust. 1 Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii – nielegalna uprawa i zbiór – 1 podejrzany w 2020 r. i 1 podejrzany w I półroczu 2021 r.
- 7) art. 178a Kodeksu Karnego – prowadzenie pojazdu mechanicznego pod wpływem środka odurzającego – 1 podejrzany w 2020 r. i 1 podejrzany w I półroczu 2021 r.
- 8) liczba osób podejrzanych o przestępstwo z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w okresie od początku 2020 r. do I półrocza 2021 r. - 121 osób (67 osób w 2020 r. i 54 osoby w I półroczu 2021 r.) , w tym 6 osób nieletnich (2020 r. - 4 nieletnich; I półroczu 2021 r. - 2 nieletnich);
- 9) w okresie od początku 2020 r. do I półrocza 2021 r. nie odnotowano wypadków (w tym śmiertelnych) spowodowanych przez osoby będące pod wpływem narkotyków;
- 10) w okresie od początku 2020 r. do I półrocza 2021 r. nie zlokalizowano punktów sprzedaży nielegalnych substancji na terenie miasta Chełm;
- 11) w okresie od początku 2020 r. do I półrocza 2021 r. nie odnotowano interwencji Policji związanej z problemem narkotykowym w szkołach na terenie miasta Chełm

Liczbę zabezpieczonych środków odurzających, substancji psychotropowych lub ich preparatów oraz prekursorów w analizowanym okresie przedstawia tabela nr 4.

Tabela 4. Liczba zabezpieczonych środków odurzających, substancji psychotropowych lub innych preparatów oraz prekursorów

	Liczba zabezpieczonych narkotyków i prekursorów						
	Amfetamina (g)	Haszysz (g)	Heroina (g)	Kokaina (g)	Marihuana (g)	Ecstasy (szt.)	Inne (g)
2018 r.	1493,1	3,9	0	479,1	5578	991	664,5
2019 r.	116,5	5	75,9	0	389,1	12	112,9
2020 r.	590,4	9	77	0	669,6	209	1018,7
I półrocze 2021 r.	446,6	35,3			6056,4	1	171,2

Opracowanie własne na podstawie danych otrzymanych od Komendy Miejskiej Policji w Chełmie

1.2. Sąd Rejonowy w Chełmie

W latach 2017 – 2020 oraz w I półroczu 2021 r. nie były orzekane środki zabezpieczające wobec sprawców popełniających czyny zabronione w związku z uzależnieniem od substancji zabronionych.

W przedziale czasowym objętym zapytaniem w III Wydziale Rodzinnym i Nieletnich Sądu Rejonowego w Chełmie nie było nieletnich wobec, których Sąd orzekł umieszczenie w zakładzie psychiatrycznym lub zakładzie leczniczym w związku z nałogowym używaniem substancji psychoaktywnych, a także osób niepełnoletnich skierowanych przez Sąd na przymusowe leczenie i rehabilitację.

Liczbę skazanych w latach 2017 - 2020 oraz w I półroczu 2021 r. z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii przedstawia tabela nr 5.

Tabela 5. Liczba skazanych w latach 2017 – 2020 oraz w I półroczu 2021 r. z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii

Rok	2017	2018	2019	2020	I półrocze 2021 r.
Skazani ogółem	1281	1449	1408	1280	737
W tym z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii	69	50	109	98	49
Na karę pozbawienia wolności ogółem	527	543	480	179	89
W tym z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii	23	13	36	8	7

W tym na karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania ogółem	335	327	274	85	37
W tym z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii	13	8	22	8	4

Opracowanie własne na podstawie danych otrzymanych od Sądu Rejonowego w Chełmie.

1.3. Nadbużański Oddział Straży Granicznej w Chełmie

Z danych statystycznych zgromadzonych przez Placówki Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej wynika, że w 2018 roku zatrzymanych zostało 18 osób (16 mężczyzn i 2 kobiety) w tym: 14 obywateli Ukrainy (13 mężczyzn i 1 kobieta), 3 obywateli Polski (2 mężczyzn i 1 kobieta) oraz 1 obywatel Bułgarii. W roku 2019 zatrzymano już o wiele więcej bo aż 156 osób (150 mężczyzn i 6 kobiet), najczęściej byli to mężczyźni w wieku 36 lat (13 osób), 24 lata (10 osób) i 22 lat (9 osób). Wśród nich najwięcej było obywateli Ukrainy – 141 osób (135 mężczyzn i 6 kobiet), Litwy – 4 osoby, Polski – 3, Turcji i USA po 2 osoby oraz po 1 obywatelu z Czech, Belgii, Łotwy i Wielkiej Brytanii. Rok 2020 przedstawia się następująco: 173 zatrzymanych ogółem (168 mężczyzn i 5 kobiet). Najwięcej było obywateli Ukrainy – 166 osób (161 mężczyzn, 5 kobiet), Polski – 4 mężczyzn, 1 obywatel z Niemiec, 1 z Łotwy i obywatel Litwy. W pierwszej połowie 2021 zatrzymanych zostało 54 osoby ogółem (53 mężczyzn i 1 kobieta) w tym 51 obywateli Ukrainy (50 mężczyzn, 1 kobieta), 2 mężczyzn z Polski i 1 obywatel Niemiec.

Rodzaj, ilość i czarnorynkową wartość skonfiskowanych substancji przedstawiają poniższe tabele:

Tabela 6. Substancje psychoaktywne zatrzymane w 2018 roku

Rodzaj substancji	Ilość	Wartość
amfetamina	586,86 g	29 278,40 zł
haszysz	25,29 g	1 779,60 zł
marihuana	113,16 g	2 994,30 zł
narkotyki (inne)	4,6 g	176,00 zł
ecstasy/tabletki	2 szt	Bez wyceny
heroina	0,41 g	80,00 zł
narkotyki (inne - preparat „Nasvay”)	161,62 g	Bez wyceny
narkotyki (inne – MDMA)	124 g	9 920,00 zł

Opracowanie własne na podstawie danych z Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej w Chełmie

Tabela 7. Substancje psychoaktywne zatrzymane w 2019 roku

Rodzaj substancji	Ilość	Wartość
marihuana	8087,36 g	401 258,40 zł
amfetamina	1501,53 g	47 967,85 zł
kokaina	41,4 g	1 266,30 zł
Ecstasy/tabletki	1,857+0,13 g	37 086,90 zł
haszysz	83419,25 g	5 838 979,30 zł
narkotyki (inne – MDMA)	99,97 g	2 999,10 zł
sadzonki konopi	10 szt	Bez wyceny
narkotyki (inne)	4044,65 g	40,00 zł
narkotyki (inne – ciastko z zawartością marihuany)	36,77 g	Bez wyceny
narkotyki (inne – morfina) /ampułki	3 szt	10,00 zł

Opracowanie własne na podstawie danych z Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej w Chełmie

Tabela 8. Substancje psychoaktywne zatrzymane w 2020 roku

Rodzaj substancji	Ilość	Wartość
marihuana	464,03 g	20 872,60 zł
amfetamina	15,64 g	782,00 zł
haszysz	21,03 g	1 271,80 zł
ecstasy /tabletki	17 szt	390,50 zł
metamfetamina	46385,77 g	2 319 288,50 zł
kokaina	0,21 g	84,00 zł
narkotyki (inne)/ tabletki	12,11 g + 8 szt.	504,00 zł
Grzyby halucynogenne	0,68 g	20,40 zł

Opracowanie własne na podstawie danych z Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej w Chełmie

Tabela 9. Substancje psychoaktywne zatrzymane w I połowie 2021 roku

Rodzaj substancji	Ilość	Wartość
marihuana	148,73 g	6 421,35 zł
amfetamina	0,38 g	21,40 zł
haszysz	0,53 g	26,50 zł
ecstasy /tabletki	4+0,77 g	166,95 zł
metamfetamina	1,15 g	207,00 zł
narkotyki (inne)/ tabletki	2,96 g	164,20 zł

Opracowanie własne na podstawie danych z Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej w Chełmie

W okresie od 2018 r. do końca czerwca 2021 r. zatrzymanych zostało 397 osób (384 mężczyzn i 13 kobiet) przemycających bądź posiadających substancje psychoaktywne o łącznej wartości 8 724 057,35 zł.

1.4. Lubelski Oddział Wojewódzki Narodowego Funduszu Zdrowia

Z otrzymanych od Lubelskiego Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia danych dotyczących liczby mieszkańców miasta Chełm hospitalizowanych w okresie od 2018 r. do 2020 r. z powodu zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania spowodowanych używaniem substancji psychoaktywnych wynika, że 526 osób (441 mężczyzn i 85 kobiet) wieku 14 – 82 lata zostało zdiagnozowanych z rozpoznaniem F10 – F19 jako przyczyny głównej i współistniejącej. Najwięcej osób zostało przyjętych z powodu zaburzeń spowodowanych spożywaniem alkoholu, drugie pod względem częstotliwości zażywania były substancje nasenne i uspokajające, następnie palenie tytoniu, dalej opiaty i na końcu najmniej pacjentów zostało hospitalizowanych z powodu zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania wywołanych używaniem kanabinoli oraz przyjmujących środki pobudzające inne niż kokaina. Jeśli chodzi o strukturę wiekową oraz płeć przyjmowanych pacjentów to najczęściej byli to mężczyźni w wieku 30 – 45 lat.

1.5. Państwowy Inspektor Sanitarny w Chełmie

W analizowanym okresie 2018 – I półrocza 2021 roku, nie wydano żadnych decyzji wstrzymujących wytwarzanie lub wprowadzenie do obrotu i nakazujących wycofanie z obrotu środka zastępczego lub produktu, co do którego zachodzi podejrzenie, że jest on środkiem zastępczym.

Liczba osób zarażonych wirusem HIV bądź chorych na AIDS z terenu miasta Chełm w okresie 2018 – I półrocze 2021 r. wynosiła – 1.

1.6. Samodzielny Publiczny Wojewódzki Szpital Specjalistyczny w Chełmie

W latach 2019-2020 oraz w I półroczu 2021 r. Szpital hospitalizował 153 pacjentów leczonych z powodu zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania spowodowanych przyjmowaniem środków psychotropowych (pacjenci z rozpoznaniem F19) według tabeli nr 10:

Tabela 10. Liczba osób hospitalizowanych w SPWSzS w Chełmie z powodu zaburzeń psychicznych spowodowanych używaniem środków psychoaktywnych

Lp.	Rok	Liczba osób hospitalizowanych
1	2019	61 (9 kobiet i 52 mężczyzn)
2	2020	46 (15 kobiet i 31 mężczyzn)
3	I półrocze 2021	16 (2 kobiety i 14 mężczyzn)
	Razem	153

Opracowanie własne na podstawie danych otrzymanych z Samodzielnego Publicznego Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego

1.7. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Chełmie

W latach 2018 - 2020 oraz w I półroczu 2021 r., za pośrednictwem Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Chełmie udzielono poradnictwa specjalistycznego 26 osobom z problemem narkotykowym: w roku 2018 – 5 osobom, w roku 2019 – 6 osobom, w roku 2020 - 6 osobom, w I połowie 2021 r. - 5 osobom. W 2020 r. i w I półroczu 2021 nie przyznano oraz nie wypłacono świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej w postaci zasiłku celowego osobom z problemem narkomanii.

1.8. Stowarzyszenie Ośrodek Wspierania Rodziny w Chełmie

Stowarzyszenie w głównej mierze zajmuje się:

- udzielaniem wsparcia osobom uzależnionym i współuzależnionym,
- pomocą osobom ciężko chorym i niepełnosprawnym wsparciem seniorów w wychodzeniu z izolacji społecznej,
- ochroną przed wykluczeniem osobom zagrożonym,
- aktywizacją osób długotrwale bezrobotnych,
- pomocą w sytuacjach kryzysowych, a także promocją zdrowego trybu życia.

W latach 2018 - 2020 oraz w I półroczu 2021 r. z pomocy Stowarzyszenia Ośrodka Wspierania Rodziny w Chełmie skorzystało 1787 osób (915 kobiet i 872 mężczyzn), w tym 76 osób (41 kobiet, 35 mężczyzn) korzystających z pomocy Stowarzyszenia w związku z problemem narkotykowym (w tym liczba eksperymentujących).

Dane dotyczące mieszkańców miasta Chełm korzystających z pomocy SOWR przedstawia tabela nr 11:

Tabela 11. Liczba mieszkańców miasta Chełm korzystających z pomocy SOWR

Wiek	Liczba osób korzystających z pomocy Stowarzyszenia								W tym liczba osób korzystających z pomocy Stowarzyszenia w związku z problemem narkotykowym							
	Kobiety				Mężczyźni				Kobiety				Mężczyźni			
	2018	2019	2020	2021	2018	2019	2020	2021	2018	2019	2020	2021	2018	2019	2020	2021
Poniżej 13	0	5	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
13-16	20	15	1	0	0	10	2	3	0	5	1	0	0	0	2	0
17-19	0	0	5	4	0	15	8	5	0	0	3	0	0	0	0	0
20-24	20	30	15	21	30	15	20	4	11	0	0	0	0	5	4	0
Powyżej 25	350	320	79	30	352	290	85	32	0	10	6	5	9	10	5	0
Razem	390	370	100	55	382	330	115	45	11	15	10	5	9	15	11	0

Opracowanie własne na podstawie danych otrzymanych przez Stowarzyszenie Ośrodek Wspierania Rodziny

1.9. Chełmskie Stowarzyszenie Klubu Abstynenta „ODNOWA”

Celem Stowarzyszenia jest podejmowanie wszechstronnych działań zmierzających do niesienia pomocy osobom z problemami alkoholowymi, narkotykami, lekami, środkami chemicznymi zmieniającymi nastrój i uzależnionych od hazardu i komputera oraz pomoc poprzez profilaktykę i wspieranie rodzin zagrożonych tymi problemami.

W latach 2018-2020 oraz w I półroczu 2021 r. z pomocy Stowarzyszenia Ośrodka Wspierania Rodziny w Chełmie skorzystało 376 osób (106 kobiet i 270 mężczyzn), w tym osoby korzystające z pomocy Stowarzyszenia w związku z problemem narkotykowym w liczbie osób 37 (11 kobiet, 26 mężczyzn).

Tabela 12. Dane dotyczące mieszkańców miasta Chełm korzystających z pomocy Chełmskiego Stowarzyszenia Klubu Abstynenta „ODNOWA”

Wiek	Liczba osób korzystających z pomocy Stowarzyszenia								W tym liczba osób korzystających z pomocy Stowarzyszenia w związku z problemem narkotykowym							
	Kobiety				Mężczyźni				Kobiety				Mężczyźni			
	2018	2019	2020	2021	2018	2019	2020	2021	2018	2019	2020	2021	2018	2019	2020	2021
Poniżej 13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13-16	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
17-19	0	1	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
20-24	10	10	1	1	11	20	2	2	4	3	1	1	6	7	2	2
Powyżej 25	23	35	20	15	63	80	55	35	1	1	0	0	3	3	1	1
Razem	33	36	21	16	75	101	57	37	5	4	1	1	10	10	3	3

Opracowanie własne na podstawie danych otrzymanych od Chełmskiego Stowarzyszenia Klubu Abstynenta „ODNOWA”

1.10. Stowarzyszenie Integracji Rodzin PRZYSTAŃ w Chełmie zajmuje się szeroko pojmowaną pomocą osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym z powodu różnych uzależnień.

W latach 2018 - 2020 oraz w I półroczu 2021 r. z pomocy Stowarzyszenia Integracji Rodzin w Chełmie skorzystało 2 401 osób (1 407 kobiety i 994 mężczyzn), w tym osoby korzystające z pomocy Stowarzyszenia w związku z problemem narkotykowym w liczbie 182 osób (80 kobiet i 102 mężczyzn).

Tabela 13. Liczba mieszkańców miasta Chełm korzystających z pomocy Stowarzyszenia Integracji Rodzin „Przystań” w Chełmie

Wiek	Liczba osób korzystających z pomocy Stowarzyszenia								Liczba osób korzystających z pomocy Stowarzyszenia w związku z problemem narkotykowym							
	Kobiety				Mężczyźni				Kobiety				Mężczyźni			
	2018	2019	2020	2021	2018	2019	2020	2021	2018	2019	2020	2021	2018	2019	2020	2021
Poniżej 13	1	1	1	0	1	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13-16	3	0	13	3	1	3	9	2	1	0	5	0	1	0	2	0
17-19	5	7	24	6	7	9	19	10	1	0	7	0	2	4	6	5
20-24	22	24	47	27	20	24	46	23	4	8	10	7	8	5	9	8
Powyżej 25	337	351	353	182	216	231	237	133	5	15	18	12	11	12	21	8
Razem	368	383	438	218	245	269	312	168	10	11	40	19	22	21	38	21

Opracowanie własne na podstawie danych otrzymanych od Stowarzyszenia Integracji Rodzin Przystań

W Chełmie zjawisko narkomanii nie jest powszechne, jednak ulega dużej dynamice. W celu ograniczenia problemu narkomanii należy zwrócić uwagę na konieczność zwiększania działań profilaktycznych adresowanych zarówno do dzieci, młodzieży, ich rodziców oraz osób dorosłych z różnych grup społecznych i zawodowych. Niezbędnym minimum jest edukacja mieszkańców na temat przyczyn i szkodliwości zażywania substancji psychoaktywnych. Istotnym elementem w zakresie zapobiegania i przeciwdziałania używaniu narkotyków i NSP przez młodzież i osoby dorosłe jest realizacja zadań Programu. Zachodzi również konieczność poszukiwania nowych form współpracy pomiędzy instytucjami, podmiotami działalności leczniczej, służbami, organizacjami pozarządowymi, kościołami i związkami wyznaniowymi w celu usprawnienia systemu diagnozowania problemów uzależnień oraz planowaniem, monitorowaniem i kontrolowaniem realizacji programu.

VI. Konsekwencje używania substancji psychoaktywnych

Jak wynika z powyższej diagnozy narkotyki to środki odurzające, które mogą zniszczyć życie człowieka praktycznie w każdym jego obszarze. Szkody wynikające z zażywania narkotyków są odczuwalne nie tylko przez osobę uzależnioną, ale także przez jej najbliższe otoczenie. Wśród skutków wywołanych używaniem narkotyków wymienia się zarówno szkody zdrowotne jak i społeczne. Konsekwencje stosowania narkotyków odczuwalne są więc na każdym poziomie i prowadzą do obniżenia jakości życia, a niekiedy nawet jego skrócenia.

Zażywanie środków odurzających może przyczynić się do wielu chorób takich jak: infekcja HIV, choroba AIDS, wirusowe zapalenie wątroby, zakażenia bakteryjne np. gronkowiec złocisty, zawał serca, udar mózgu, napady padaczkowe, uszkodzenia nerek, martwica przegrody nosowej, zapalenie opon mózgowych, choroby przenoszone drogą płciową.

Konsekwencje zażywania substancji psychoaktywnych to również ostre zatrucie, czyli inaczej przedawkowanie, które w tragicznych przypadkach może skończyć się nawet śmiercią. Narkotyki wpływają ponadto na patologie ciąży i porodu.

Narkotyki przyczyniają się także do kłopotów z prawem. Pod wpływem środków odurzających dochodzić może do bójek, wypadków samochodowych, kradzieży.

Środki odurzające pozostawiają także ślady w psychice. Używanie ich doprowadzić może w konsekwencji do: depresji, prób samobójczych, zaburzeń nastroju, zaburzeń pamięci, zaburzeń osobowości, nerwic, stanów lękowych, ostrej lub przewlekłej psychozy, zaburzeń emocjonalnych.

Konsekwencje stosowania substancji psychoaktywnych nie są obojętne też dla więzi rodzinnych. Bardzo często osoby uzależnione tracą bliskich poprzez swoje nieprzewidywalne i nieodpowiedzialne zachowanie. Używanie narkotyków w wielu przypadkach prowadzi do rozvodu i rozpadu rodziny. Zaburza jej prawidłowe funkcjonowanie, sprawia, że wielu członków rodziny popada nieświadomie we współuzależnienie i sami docelowo potrzebują pomocy psychologicznej.

VII. Realizatorzy Programu

Jednostką odpowiedzialną za koordynację i realizację Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w Chełmie na rok 2022 jest Departament Spraw Obywatelskich Wydział Zdrowia i Opieki nad Dzieckiem i Rodziną Urzędu Miasta Chełm. Departament w ramach realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania narkomanii podejmie współpracę z:

- 1) podmiotami leczniczymi;
- 2) miejskimi jednostkami organizacyjnymi; (m.in. MOPR, OPOU, CIS i inne)
- 3) organizacjami pozarządowymi oraz osobami prawnymi i jednostkami organizacyjnymi w rozumieniu ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie;
- 4) Departamentami Urzędu Miasta Chełm;
- 5) służbami i inspekcjami (m.in. KMP, SANEPiD, Straż Miejska, Prokuratura, Sądy);
- 6) Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Zespołem Interdyscyplinarnym.

VIII. Adresaci Programu

Problemy związane z uzależnieniem od narkotyków mogą dotyczyć ogółu społeczeństwa dlatego też adresatami programu są wszyscy mieszkańcy miasta, a w szczególności:

- 1) dzieci i młodzież,
- 2) rodzice, opiekunowie i wychowawcy,
- 3) użytkownicy narkotyków oraz osoby uzależnione,
- 4) rodziny osób z problemem narkotykowym,
- 5) pracownicy podmiotów działających na terenie miasta, zajmujący się zawodowo lub służbowo profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień.

IX. Zadania Programu, wskaźniki realizacji zadań oraz zakładane rezultaty

Tabela 14. Zadania Programu, wskaźniki realizacji zadań oraz zakładane rezultaty

1. Udzielenie wsparcia rodzinom, w których wystąpił problem narkomanii							
Lp.	Planowane działania	Wskaźniki	Wartość wskaźnika (minimalnie)	Źródła informacji o osiągniętych wskaźnikach	Zakładane rezultaty	Termin realizacji	Planowani realizatorzy
1.1.	Realizację programów wspierających proces zdrowienia i rehabilitacji społecznej osób uzależnionych i członków ich rodzin.	- liczba działań	1	- informacje od innych podmiotów, w tym podmiotów współpracujących z DSO - dokumentacja własna - sprawozdania	- nawiązywanie kontaktów z osobami o podobnych doświadczeniach, - uzyskanie wsparcia emocjonalnego, - uzyskanie pomocy w radzeniu sobie z problemami.	I – XII 2022	NGO DSO
		- liczba osób	30				
1.2.	Organizowanie grup terapeutycznych i pomocy psychospołecznej dla dzieci i młodzieży eksperymentującej z narkotykami	- liczba grup terapeutycznych	1	- dokumentacja własna - sprawozdania - informacje od innych podmiotów, w tym podmiotów współpracujących z DSO,	- nawiązywanie kontaktów z osobami o podobnych doświadczeniach, - uzyskanie wsparcia emocjonalnego, - uzyskanie pomocy w radzeniu sobie z problemami.	I – XII 2022	NGO DSO
		- liczba osób, korzystający z pomocy	20				

2. Promowanie zdrowego stylu życia							
Lp.	Planowane działania	Wskaźniki	Wartość wskaźnika (minimalnie, w każdym roku realizacji zadania)	Źródła informacji o osiągniętych wskaźnikach	Zakładane rezultaty	Termin realizacji	Planowani realizatorzy
2.1.	Opracowanie i rozpowszechnianie informatora dotyczącego narkomanii oraz dostępu do działań profilaktycznych, interwencyjnych, pomocowych i placówek leczniczych dla osób zagrożonych uzależnieniem lub uzależnionych od środków odurzających, substancji psychotropowych i nowych substancji psychoaktywnych	- nakład materiałów informacyjnych	1000	- dokumentacja własna - sprawozdania - informacje od innych podmiotów, w tym podmiotów współpracujących z DSO	- podniesienie poziomu wiedzy różnych grup społecznych na temat zagrożeń związanych z używaniem środków odurzających, jak również nt. Instytucji i organizacji udzielających pomocy w związku z problemem	I – XII 2022	NGO DSO
2.2.	Organizowanie spotkań, konferencji edukacyjno – informacyjnych, między innymi z policją, dziećmi, młodzieżą szkolną, pedagogami oraz mieszkańcami miasta	- liczba działań	2	- informacje od innych podmiotów, w tym podmiotów współpracujących z DSO - dokumentacja własna - sprawozdania	- wzrost wiedzy na temat zagrożeń związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, NSP,	I – XII 2022	MJO DSO

3. Wspieranie realizacji programów profilaktycznych dotyczących przeciwdziałania narkomanii							
Lp.	Planowane działania	Wskaźniki	Wartość wskaźnika (minimalnie)	Źródła informacji o osiągniętych wskaźnikach	Zakładane rezultaty	Termin realizacji	Planowani realizatorzy
3.1	Wspieranie realizacji rekomendowanych programów profilaktycznych o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności adresowanych do dzieci i młodzieży w wieku szkolnym oraz do osób dorosłych	- liczba programów profilaktycznych	5	- informacje od innych podmiotów, w tym podmiotów współpracujących z DSO - dokumentacja własna - sprawozdania	- dotarcie do zwiększonej liczby osób z treściami profilaktycznymi, - wzrost wiedzy na temat zagrożeń związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, NSP, - stworzenie możliwości korzystania z rekomendowanych programów profilaktycznych.	I – XII 2022	MJO DSO
		- liczba adresatów poszczególnych działań	100				
3.2	Edukacja zdrowotna i profilaktyka uzależnień poprzez: - prowadzenie w szkołach działalności wychowawczej, informacyjnej, edukacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu	- liczba działań	60	- informacja od szkół i placówek oświatowo - wychowawczych	- podniesienie poziomu wiedzy wśród dzieci i młodzieży	I – XII 2022	MJO DSO
		- liczba adresatów poszczególnych działań	5 000				

3. Wspieranie realizacji programów profilaktycznych dotyczących przeciwdziałania narkomanii							
Lp.	Planowane działania	Wskaźniki	Wartość wskaźnika (minimalnie)	Źródła informacji o osiągniętych wskaźnikach	Zakładane rezultaty	Termin realizacji	Planowani realizatorzy
	i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii).						
3.3	Wspieranie programów profilaktyki selektywnej i wskazującej poprzez realizację rekomendowanych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży z grup ryzyka ze środowisk zmarginalizowanych, zagrożonych demoralizacją i wykluczeniem społecznym oraz dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.	- liczba programów profilaktycznych	1	- informacje od innych podmiotów, w tym podmiotów współpracujących z DSO - dokumentacja własna - sprawozdania	- wzrost wiedzy na temat zagrożeń związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, NSP, - zapobieganie powstaniu uzależnienia	I – XII 2022	NGO DSO
3.4	Wspieranie programów wczesnej interwencji, adresowanych do młodzieży używającej eksperymentalnie lub okazjonalnie środków odurzających.	- liczba programów profilaktycznych	1	- informacje od innych podmiotów, w tym podmiotów współpracujących, - dokumentacja własna	- umożliwienie skorzystania z form wsparcia dla rodzin dotkniętych tym problemem	I – XII 2022	NGO DSO

4.Monitorowanie sytuacji epidemiologicznej w zakresie używania środków odurzających							
Lp.	Planowane działania	Wskaźniki	Wartość wskaźnika (minimalnie, w każdym roku realizacji zadania)	Źródła informacji o osiągniętych wskaźnikach	Zakładane rezultaty	Termin realizacji	Planowani realizatorzy
4.1	Sporządzanie corocznego raportu z realizacji Programu w danym roku i przedłożenie Radzie Miasta Chełm	- liczba raportów	1	- dokumentacja własna - sprawozdania - informacje od innych podmiotów, w tym podmiotów współpracujących z DSO	ocena efektywności planowanych działań	III 2022 raport z Programu za 2021 rok, III 2023 raport z Programu za 2022 rok	DSO
4.2	Sporządzanie informacji, z realizacji działań podejmowanych w danym roku, na podstawie opracowanej przez Krajowe Biuro do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii w myśl art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii	- liczba ankiet	1	- dokumentacja własna - sprawozdania - informacje od innych podmiotów, w tym podmiotów współpracujących z DSO	ocena efektywności planowanych działań	I - IV 2022 sprawozdanie z realizacji Programu za 2021, I - IV 2023 sprawozdanie z realizacji Programu za 2022,	DSO

X. Źródła finansowania Programu

Źródłem finansowania zadań wynikających z Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii zgodnie z art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi są dochody z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych na podstawie art. 18 (zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych) lub 18¹ (jednorazowe zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych; zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych na imprezach zamkniętych) oraz dochody określone w art. 11¹ (opłata za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych) cytowanej ustawy. W 2022 r. na realizację Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w Chełmie na rok 2022 planuje się przeznaczyć 60 000,00 zł. Środki zabezpieczone w Departamencie Spraw Obywatelskich Wydziale Zdrowia i Opieki nad Dzieckiem i Rodziną, zostaną zawarte w klasyfikacji wydatków właściwej dla danego obszaru tj. w Dziale 851 - Ochrona zdrowia, Rozdziale 85153 – Zwalczanie narkomanii.

XI. Tryb ubiegania się o realizację zadań

Departament Spraw Obywatelskich Wydział Zdrowia i Opieki nad Dzieckiem i Rodziną inicjuje i koordynuje realizację Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii. Zadania programowe mogą być realizowane w ramach otwartego konkursu ofert, ogłaszanego przez Prezydenta Miasta Chełm, przez podmioty:

- 1) których cele statutowe lub przedmiot działalności dotyczą spraw objętych zadaniami określonymi w art. 2 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1956), w tym organizacje pozarządowe i podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057 z późn. zm.),
- 2) które posiadają możliwości realizacji zadania w zakresie zdrowia publicznego, w tym: niezbędne zasoby rzeczowe, kadrowe oraz doświadczenie zapewniające realizację zadania,
- 3) znajdują się w sytuacji ekonomicznej zapewniającej wykonanie zadania,
- 4) spełniają wymagania dodatkowe określone w ramach poszczególnych zadań.

Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022 zakłada również realizację zadań przez miejskie jednostki organizacyjne. W tym celu opracowywane są corocznie zasady finansowania zadań w ramach programów z zakresu polityki społecznej (tj. z: Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Chełmie, Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w Chełmie, Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Chełmie, Programu Promocji i Ochrony Zdrowia w Mieście Chełm, Programu Promocji i Ochrony Zdrowia Psychicznego w Mieście Chełm), dla miejskich jednostek organizacyjnych. W ramach tej procedury miejskie jednostki mogą ubiegać się o dofinansowanie realizacji zadań w trybie ciągłym (w trakcie całego roku budżetowego), składając wnioski do dnia

5 – tego każdego miesiąca, aż do wyczerpania limitu środków finansowych zaplanowanych na ten cel.

Głównym celem Programu jest ograniczenie używania narkotyków i związanych z tym problemów społecznych i zdrowotnych przez realizację szeregu działań w zakresie przeciwdziałania problemom uzależnień. Ponadto należy zakładać, że realizacja zaplanowanych zadań przyczyni się do wzrostu wiedzy i kompetencji oraz zmiany postaw społecznych w obszarze zapobiegania narkomanii jak również do niwelowania skutków używania substancji psychoaktywnych w różnych aspektach życia społecznego, zawodowego i rodzinnego.

Spis tabel

Tabela 1. Używanie substancji psychoaktywnych kiedykolwiek w życiu przez młodzież z województwa lubelskiego na tle kraju.....	8
Tabela 2. Używanie substancji minimum raz w życiu według płci	10
Tabela 3. Używanie dopalaczy.....	11
Tabela 4. Liczba zabezpieczonych środków odurzających, substancji psychotropowych lub innych preparatów oraz prekursorów.....	13
Tabela 5. Liczba skazanych w latach 2017 – 2020 oraz w I półroczu 2021 r. z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.....	13
Tabela 6. Substancje psychoaktywne zatrzymane w 2018 roku.....	14
Tabela 7. Substancje psychoaktywne zatrzymane w 2019 roku.....	15
Tabela 8. Substancje psychoaktywne zatrzymane w 2020 roku.....	15
Tabela 9. Substancje psychoaktywne zatrzymane w I połowie 2021 roku.....	15
Tabela 10. Liczba osób hospitalizowanych w SPWSzS w Chełmie z powodu zaburzeń psychicznych z zaburzeń spowodowanych używaniem środków psychoaktywnych.....	16
Tabela 11. Liczba mieszkańców miasta Chełm korzystających z pomocy SOWR.....	17
Tabela 12. Dane dotyczące mieszkańców miasta Chełm korzystających z pomocy Chełmskiego Stowarzyszenia Klubu Abstynenta „ODNOWA”.....	18
Tabela 13. Liczba mieszkańców miasta Chełm korzystających z pomocy Stowarzyszenia Integracji Rodzin „Przystań” w Chełmie.....	19
Tabela 14. Zadania Programu, wskaźniki realizacji zadań oraz zakładane rezultaty.....	21